

Visietekst Mos op Klimop.

Als onafhankelijke Freinet basisschool 'Klimop' zit natuur- en milieuzorg al organisch in de genen. Bovendien geniet de school van het uitzonderlijke privilege eigenaar te zijn van het 4 ha grote bosrijke kasteeldomein Macieberg, Fabiolalaan 2 te Oostkamp. Dankzij het grote draagvlak bij de schoolkinderen, hun ouders, de leerkrachten, het ondersteunend personeel, het onderhoudspersoneel en de directie, doen we dit prachtige groene domein alle eer aan door ons actief in te zetten om onze leerlingen nog bewuster op te voeden tot natuur- en milieuvriendelijk gedrag, zodat we de naam GROENE school ook écht waard zijn.

Wij doen dit in samenwerking met MOS. Deze provinciale organisatie reikt logo's uit aan scholen die inspanningen doen om iets te doen aan de afvalberg en vele andere milieuproblemen waar onze aarde mee te kampen heeft. Sinds kort heeft MOS duurzame ontwikkeling als centrale thema gekozen. Duurzame ontwikkeling betekent dat er genoeg is, voor altijd en voor iedereen. • Ik sorteer mijn afval voor een beter milieu • Ik steun Nelia, een Filipijnse meid uit het 1ste leerjaar, die een solidariteitsactie start voor haar familie omdat die alles verloren bij een tropische storm • Ik koop streekgebonden producten • Ik gebruik mijn eigen boodschappentas als ik ga winkelen • Ik pak de fiets of het openbaar vervoer, in plaats van de auto.

Via haar werkgroep "MOS" brengt 'Klimop' op een structurele manier de kinderen "respect en zorg" bij voor natuur en milieu door een forum aan te bieden waarop de kinderen beroep kunnen doen. Daarnaast verzorgt de werkgroep educatieve ondersteuning voor de leerkrachten en ontwikkelt activiteiten binnen of buiten de school voor de kinderen.

Naast eenmalige acties nemen we ook diverse doordachte maatregelen met focus op het duurzame karakter (EDO = Educatie Duurzame ontwikkeling). We brengen nieuwe kennis over op de kinderen: we leren ze meer over het ontstaan van de aarde, duurzaamheidskwesties en de draagkracht van de aarde. Ook bevorderen we het systeemdenken. De kinderen leren verbanden te leggen tussen de verschillende maatschappelijke fenomenen: sociaal, economisch, cultureel, historisch, ethisch, ecologisch, technologisch, sociaal-politiek. Hierbij geven we ook aandacht aan waardenontwikkeling: reflectie op het ontstaan van waarden en normen en meningsvorming. We leren hen omgaan met emoties: waarden en emoties zijn nauw met elkaar verbonden. Mensen die zich emotioneel betrokken voelen, hebben een grotere motivatie om actie te ondernemen. En we ondernemen actie: we bespreken persoonlijke ervaringen om eigen competenties bij de leerlingen te ontwikkelen.

EDO uit zich ondermeer in aandacht voor het afvalbeheer/beleid, energiegebruik/verbruik, zorg voor zuiver water, milieu- en biotoop vriendelijk onderhoud van het domein (in samenwerking met BUSO Tordale), natuurlijke aanleg van omheiningen en speelornamenten, milieuvriendelijk vervoer van en naar school,...met permanente aandacht voor het internationale aspect van duurzaam leven.

Samen met de leerlingen werken wij aan een duurzame school. Bovendien worden in de lessen bv. via projectwerking, de leerlingen aangezet om na te denken over de 'zorg voor een duurzaam leven en het milieu' en hoe zij hun rol hierin kunnen vervullen.

Naast de leerlingen, betreft de school ook de andere mensen actief op de school:

- De leerkrachten worden gestimuleerd om in hun lessen aandacht te besteden aan de duurzame ontwikkeling. Hun wordt gevraagd samen met leerlingen en collega's, mee te denken en acties te ondersteunen en/of uit te werken. Hun motiverende, stimulerende en ondersteunende rol is belangrijk om het MOS-project te doen slagen. Zo ontwikkelen de leerkrachten samen met de leerlingen projecten en acties rond bijvoorbeeld de kruidentuin, de moestuin, orde en netheid (van de klas/gangen/speelplaats...), zuinig omgaan met energieverbruik, het naleven van de veggiedag, het sorteren van afval, enz... Tijdens vele projecten wordt altijd de link gelegd met de wereld. We kijken verder dan onze neus lang is.
- De RVB, co-team en het Team creëren de ruimte voor- en ontwikkelen zelf initiatieven naar duurzame ontwikkeling toe op school. Zij ondersteunen de verschillende betrokken partijen bij de uitwerking van hun projecten en acties.
- Ouders en leerlingen sporen we aan om over hun milieu- en consumptiegedrag na te denken en dit eventueel bij te sturen. Dit gaat verder dan enkel afvalbeleid (brooddozen, brikjes, blikjes,...), ook mobiliteit, energieverbruik, waterverbruik, enz... zijn aan de orde. We willen ouders en kinderen bewust maken van de milieuproblemen die onze directe omgeving betreffen, en hoe we elk als individu er in kunnen slagen om deze op een haalbare manier aan te pakken en in die rol tevens een sensibiliserende voorbeeldfunctie op te nemen naar respect en zorg toe voor het milieu. We maken mensen duidelijk dat alles een deel is van een systeem. We kunnen als persoon een deel van het systeem veranderen, zodat duurzame ontwikkeling mogelijk wordt.

Maar hiermee houdt het niet op. Onze school heeft de Groene vlag, m.a.w. we zijn een Ecoschool (een ecologische school), dit is de hoogste onderscheiding die een school kan verdienen.

Steeds nemen wij nieuwe uitdagingen aan en zetten die om in concrete acties. Hierbij neemt heel de schoolgemeenschap haar verantwoordelijkheid op.

Welk concrete paden bewandelen we binnen Klimop?

- Grote acties zoals Dikke truiendag, Strapdag, fluodag, zwerfvuil,... komen jaarlijks aan bod, en worden met heel de school beleefd.
- We organiseren kleinschalige activiteiten, met kleine groepen, ev. klasoverschrijdend, om kinderen via de natuur te laten samenwerken met elkaar. We geloven erin dat kleine, gemengde groepen het enthousiasme voor de natuur en het milieu doen groeien.
- Kinderen actief laten meewerken aan het telen in de kruidentuin en de moestuin met tevens oog voor biodiversiteit en het bio-tuinieren. Van in de Kleuterklas kunnen kinderen komen helpen in de moestuin, onder begeleiding van een MOS-ouder, leerkracht of de leerlingen van Tordale. Deze groenten, fruit en kruiden gebruiken we in de kooklessen. De oudere klassen organiseren soms verkoopmomenten. En met deze opbrengst kopen we nieuwe zaden of materiaal aan.
- In het natuurgebied hebben we een ontdekkingspoel, waar geëxperimenteerd wordt. Ook is daar het natuurleerpad waar bijzonder veel te ontdekken valt. We geven onze kinderen de kans om via dit pad het mooie van de natuur te ontdekken. Tevens brengen we zorg bij voor de kleine gevleugelde bewoners van het bos door nestkastjes aan te brengen en overdekte voederhuisjes
- Groene speelstructuren: Het domein heeft een bos, weides, dieren,... maar ook omgevallen bomen, natuurelementen die ervoor zorgen dat er een natuurlijke organische speelomgeving ontstaat. Deze natuurlijke speelomgeving gaan we nog meer accentueren op het terrein.
- De mosmobil is een mobiel winkeltje dat spullen verkoopt die samen met de kinderen gemaakt zijn. Vb kruiden, drankjes, siropen,...
- Het afvalbeleid: Sorteren en composteren. De kinderen de waarde hiervan bijbrengen door zelf actief mee te werken aan het afvalbeleid. Accenten leggen, informatie geven, visualiseren van wat er met ons afval op school gebeurt. En hoe kunnen we preventief werken. Vb: brooddozen meebrengen, drinkbekers ipv brik of blik, fruit ipv koek,...
- Vervoer naar en van school: zoveel mogelijk stimuleren om te voet of met de fiets naar school te komen. Via verschillende acties zoals de Strapdag, fluodag, hebben we aandacht om het vervoer naar school zo sportief, milieuvriendelijk en veilig te laten verlopen. We Laten, indien mogelijk, zoveel mogelijk de auto thuis.
- Introductie van het concept "delen", waarbij het hergebruik gestimuleerd wordt. Project ruilkast, de jaarlijkse rommelmarkt.

Het is de uiteindelijke bedoeling dat duurzame ontwikkeling op school een 'Hot Item' blijft. MOS is daarom een duidelijk omljnd thema dat opgenomen is in het schoolwerkplan. De school wil op een opbouwende manier, jaar na jaar, de verschillende MOS-thema's blijven overwaken en verder uitwerken. Op ruimere schaal zoeken we nog samen te werken met natuur, milieu- en ecologische organisaties, alsook met kleine organisaties in ontwikkelingslanden.

En... We geloven erin dat de 'MOS'zaadjes, die we planten in de kinderen en de ouders, blijven groeien... hun hele leven lang... en anderen buiten de school aansteken om hetzelfde pad op te gaan.

De MOSwerkgroep